

Централізована бібліотечна система
Деснянського району м. Києва
Бібліотека ім. Ю. Гагаріна для дітей

«Природничі музеї Києва»

Інформаційна довідка

*за проектом
«Я - за природу!»*

Київ – 2019

Шановні друзі!

Музеї - це жива частка нашої історії, до якої можна повернутися в будь-який момент.

Музеї Києва - це місця, наповнені таємницями і загадками, своєрідна духовна територія нашої столиці.

Пропонуємо Вашій увазі інформаційну довідку про особливі музеї столиці – природничого спрямування.

Матеріали в довідці розташовано за розділами:

- ✓ Водно-інформаційний центр «Музей води»;
- ✓ Музей Медуз (*Museum of Jelli Fish*);
- ✓ Національний науково-природничий музей Національної академії наук України (НАНУ):
 - Археологічний музей;
 - Геологічний музей;
 - Палеонтологічний музей ім. В. А. Топачевського;
 - Зоологічний музей ім. М. М. Щербака;
 - Ботанічний музей ім. Д. Н. Доброчасової;
- ✓ Національний музей бджільництва України;
- ✓ Океанаріум «Морська казка»;
- ✓ Список використаних матеріалів.

Збір матеріалу проведено за сайтами Інтернету.

Видання розраховане на широке коло користувачів.

Укладач: Івашко Н.П.

Відповідальна за випуск: Зяліна Н.К.

Контактна інформація: 518-73-63,

bibliot.im.gagarina@ukr.net

веб-сторінка Деснянської ЦБС:

<http://desnabib.kiev.ua>

Водно-інформаційний центр – «Музей води»

Адреса: вулиця Михайла Грушевського, 1-в

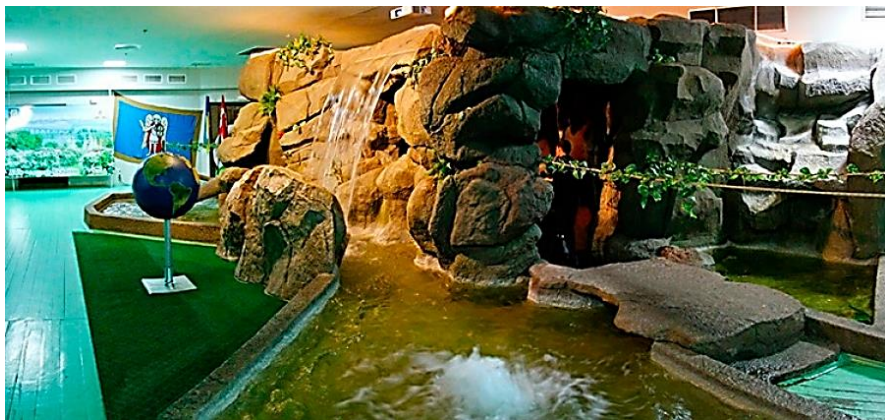
Музей розташований на території Хрещатого парку, навпроти готелю Дніпро та Художнього музею; найближчі ст. метро: Хрещатик (вихід на вул. Інститутську); Майдан Незалежності; Поштова площа.

Музей води – один із найновіших і найпопулярніших київських музеїв.

Відкрився **25 травня 2003 року** у старовинній водонапірній башті, яка 140 років тому забезпечувала киян водою.

Музей унікальний тим, що тут гармонійно поєднали пізнавальний, розважальний та виховний ефекти екскурсії.

Метою створення центру є покращення інформованості населення стосовно цінностей водних ресурсів та поглиблення усвідомлення важливості їх збереження та раціонального використання.

Експозиція центру розповідає про роль води у природі та житті людей, про історію Київського водогону, технології очищення та транспортування води до споживача, водовідведення та очищення стічних вод. Також в експозиції є ігровий майданчик.

Експозиція знайомить з кругообігом води в природі, при цьому їй притаманні ознаки музею, технічної виставки та аквапарку.

Музей Медуз (Museum of Jelli Fish)

Адреса: вулиця Хрещатик, 7
ст. метро Майдан Незалежності

Приходьте, і ви дізнаєтесь, скільки відомих людству видів медуз мешкає на Землі, які з них смертельно отруйні, а яка медуза, взагалі – єдина безсмертна істота на планеті.

Ви особисто побачите екзотичну колекцію медуз, зможете поспостерігати за їх неквапливим танцем у акваріумі та дізнаєтесь багато цікавих і навіть корисних фактів про них.

Національний науково-природничий музей Національної академії наук України (НАНУ)

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, 15;
ст. метро "Театральна" чи "Золоті ворота".

Музей розташований у центрі Києва у старовинному будинку колишньої *Ольгинської гімназії*.

Музейний комплекс **ННПМ** – наукова і просвітницька установа, один з провідних центрів розвитку природничих досліджень України, що діє в системі Національної академії наук України, та одночасно один із найбільших науково природничих музеїв світу.

Це єдиний комплекс до складу якого входять *Геологічний, Палеонтологічний, Зоологічний, Ботанічний та Археологічний музеї*.

Музей має **24 зали** загальною площею **8 тисяч кв. метрів**.

В ньому зібрано понад **30 тис. експонатів**, що розповідають про виникнення, будову та еволюцію Землі, її рослинний і тваринний світ, їхнє минуле та сучасне, про історію матеріальної культури племен і народів, що заселяли територію України.

Центральне місце в музеї посідає комплекс діорам — ландшафтні експозиції та біогрупи, кількість яких сягає 24.

Археологічний музей

У цокольному поверсі будівлі розташувався
Археологічний музей.

Понад **сім тисяч експонатів** розповідають про самі значні етапи в історії розвитку людства – від кам'яного віку до пізнього середньовіччя.

Найдавнішим предметам в цьому музеї більше **800 тисяч років** – це перші матеріальні свідчення про діяльність людини, знайдені в районі стоянки Королево на Закарпатті.

У музеї можна побачити речі, виготовлені людьми епохи верхнього палеоліту (близько 15 тисяч років тому), та вивчити колекцію предметів найвідоміших культур, що існували на українській території – *трипільської, скіфської, кіммерійської і сарматської*.

Особливо цікавими об'єктами музею є численні діорами, реконструкції та макети, наприклад «*Поховання знатного скіфа*», «*Давньоруське місто Чучин*» і «*Київ, місто Володимира*».

Геологічний музей

Розташований на першому поверсі музейного комплексу.

Музей зберігає понад **50 тисяч** зразків гірських порід, мінералів, копалин фауни і флори.

Початок колекції музею було покладено в **1927 році**. Експозиція займає **7 залів**.

У залі «*Загальні геологічні процеси*» узагальнені експонати та інформація про внутрішні та зовнішні

процеси, які формують будову Землі: землетруси, вулканізм, опади, утворення льоду, вивітрювання і т. д.

Розділ *«Мінералогія»* налічує близько **9000 зразків** екземплярів з родовищ багатьох країн світу, у тому числі 150 мінералів з України.

У залі *«Петрографія»* демонструються гірські породи – основне джерело інформації про геологічне минуле Землі.

У залі *«Корисні копалини України»* демонструються мінерали, гірські породи, енергоносії, які використовуються в промисловості, та їх найважливіші родовища в Україні.

Палеонтологічний музей ім. В. А. Топачевського

Другий поверх музейного будинку знайомить з тваринним і рослинним світом минулих епох.

Музей названий на честь українського теріолога і палеонтолога *Вадима Олександровича Топачевського*.

Він відкритий в **1919 році**, і нараховує нині понад **2 тисяч** оригінальних експонатів, більшість яких знайдено на території України.

У музеї – п'ять цікавих діорам.

Тут знаходяться добре збережені скелети слона-дінотерія, жирафа-херсонотерія, кита-цетотерія, первісного бика-тура, мамонта.

Експозицію прикрашають відбитки безхребетних тварин і рослин, мушлі, скам'янілі стовбури дерев, шматочки бурштину з «запечатаними» в них комахами.

Є в музеї і унікальний скелет стеллерової корови, яких у світі налічується всього 25.

Центральним об'єктом експозиції є цікаві споруди, які вважаються каркасами житла стародавніх людей, побудованими з кісток мамонта. Це творіння кроманьйонців 15-20-тисячолітньої давності з легендарною стоянки в *Мізіні* на Чернігівщині.

Зоологічний музей ім. М. М. Щербака

Займає третій поверх будівлі.

Зоологічний музей – найстаріший в складі музейного комплексу Академії Наук. Він був заснований в **1919 році**.

З 2007 року музей носить ім'я відомого зоолога *Миколи Миколайовича Щербака*, що очолював цей підрозділ протягом 1963-1998 років і започаткував зоологічну експозицію в її сучасному вигляді.

У коридорах та двох великих залах музею розміщено близько **5 000** експонатів тварин **4 000** видів.

Експозиція побудована за систематичним принципом, від примітивніших організмів до птахів і ссавців.

У ній освітлені будова і родинні відносини кожної

групи тварин, поширення, найважливіші представники й охоронний статус видів.

Експозицію доповнюють ландшафтні діорами, які відтворюють більшість природних зон Землі.

Ботанічний музей ім. Д. Н. Доброчасової

Займає четвертий поверх комплексу.

Названий на честь українського ботаніка

Дар'ї Микитівни Доброчасової.

Був відкритий в **1921 році**. У музеї – **п'ять залів** загальною площею **1400** квадратних метрів.

Особливу гордість *Ботанічного музею* складає розроблений його працівниками унікальний метод об'ємного сушіння, завдяки чому зберігається природна форма рослин.

Кожен зал має свою назву:

- «Ботанічна наука на Україні»,
- «Основні групи рослинного світу»,
- «Клітинна будова та морфологія квіткових рослин»,
- «Система та еволюція квіткових рослин»,
- «Рослина в житті людини»,
- «Охорона природи»,
- «Рослинний світ України»,

- «Рослинний світ Євразії»,
- «Рослинний світ Земної кулі».

У музеї експонується **4000** натуральних експонатів, **550** фотографій, **1000** кольорових схем, малюнків, карт ареалів.

Національний музей бджільництва України

Адреса: вулиця Академіка Заболотного, 19
ст. метро Либідська

Музей існує з середини 1980-х років. Життя бджолиної сім'ї, технологія збору меду, розвиток наукового бджільництва, повір'я і легенди, пов'язані зі збором меду – теми, про які можна дізнатися в музеї.

Тут розкажуть, наприклад, що бджільництво буває трьох видів: *бортьове, кузовне і пасічне (вуликове)*.

Борті довбають у живому дереві.

Кузов підвішують до дерева в лісі.

Вуликом служив колись звичайний пень з дуплом, поставлений на пасіці.

Все це можна побачити на музейній території.

У музейних стендах і вітринах – інвентар бджолярів XIX століття, малюнки та гравюри, перші видання, що відображають розвиток «медової науки».

Океанаріум «Морська казка»

Адреса: вулиця Андрія Малишка, 3, метро «Дарниця»

Океанаріум «Морська казка» уперше відчинив двері перед відвідувачами у грудні **2013** року.

Його можна також назвати *музеєм*. Тут є кілька залів, присвячених різним морським мешканцям.

Перша експозиція, розміщена в перевернутому затонулому кораблі, знайомить відвідувачів зі світом коралів. Ці безхребетні тварини відчують тут себе вельми затишно, і, розростаючись, набувають різних химерних форм. В ілюмінаторі можна побачити омарів, креветок і медуз.

Найцікавішим місцем *океанаріуму* є підводний тунель.

Від морських істот відвідувачів захищає скло товщиною 8 см.

Перебуваючи в цілковитій безпеці, можна спостерігати за акулами, черепахами, рибою-собакою (вона

ж риба-фугу, з якої роблять популярну в країнах Азії страву) та іншими мешканцями глибин.

Вихід із підводного тунелю оформлено у стилі корабля «Наутилус» капітана Немо. В ілюмінаторах човна можна побачити зграйки чудернацьких кольорових рибок, які плавають безперестанку туди-сюди.

Окрасою океанаріуму «Морська казка» є здоровенний акваріум, де мешкають три чорнопері рифові акули.

Біля виходу з центральної зали є так звана «Немозона». Тут стоїть десяток акваріумів, у яких жваво плавають рибки-клоуни.

В океанаріумі «*Морська казка*» можна не тільки роздивлятися морських жителів, але й побачити, як годують акул та відвідати шоу русалок.

Відвідування океанаріуму – відмінний спосіб весело та з користю провести час.

Список використаних матеріалів

1. Водно-інформаційний центр [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Електронний текст. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE-%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80, вільний (дата звернення: 01.06.2018). – Назва з екрана. – Мова укр.

2. Воробьева, Маша. Музей медуз в Киеве. Мой личный отзыв. Стоит ли посещать? [Электронный ресурс] // Tripfoodmania – блог о самостоятельных путешествиях и гастрономии. – Электронный

текст. – Режим доступа: <https://www.tripfoodmania.com.ua/travel/muzei-meduz-kiev/>, свободный (дата обращения: 25.01. 2019). – Название с экрана. – Яз. рус.

3. Зоологічний музей імені М. М. Щербака [Електронний ресурс] // Вікіпедія.– Електронний текст. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%BE%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B5%D0%B9_%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96_%D0%9C._%D0%9C._%D0%A9%D0%B5%D1%80%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0, вільний (дата звернення: 16.04.2019). – Назва з екрана. – Мова укр.

4. Музей бджільництва у Києві [Електронний ресурс] // Туристичний портал [Kiyevtown.net](http://kiyevtown.net). – Електронний текст. – Режим доступу: http://kiyevtown.net/ukr/kyiv_museums/beekeeping_museum.html, вільний (дата звернення: 2018). – Назва з екрана. – Мова укр.

5. Музей живих медуз [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Музею Медуз [Museum of Jelli Fish](http://jellyfishmuseum.com.ua/) – Електронний текст. – Режим доступу: <http://jellyfishmuseum.com.ua/>, вільний (дата звернення: 2019). – Назва з екрана. – Мова укр.

6. Найкращі музеї Києва: вони цікавіші, ніж ви думаєте [Електронний ресурс] // [IGotoWorld](http://igotoworld.com). – Електронний текст. – Режим доступу: https://ua.igotoworld.com.ua/article/491_luchshie-muzei-kiyeva.htm, вільний (дата звернення: 2018). – Назва з екрана. – Мова укр.

7. Національний науково-природничий музей НАН України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Національного науково-природничого музею НАН України – Електронний текст. – Режим доступу: <https://museumkiev.org/>, вільний (дата звернення: 2019). – Назва з екрана. – Мова укр.

8. Коваленко, Влад. Національний науково-природничий музей [Електронний ресурс] // Перше екскурсійне бюро. – Електронний текст. – Режим доступу: <http://www.primetour.ua/uk/excursions/museum/Natsionalnyi-nauchno-prirodovedcheskiy-muzei.html>, вільний (дата звернення: 04.2010). – Назва з екрана. – Мова укр.

9. Національний науково-природничий музей НАН України [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Електронний текст. – Режим

доступу:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B8%D0%B9%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B5%D0%B9%D0%9D%D0%90%D0%9D%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8>, вільний (дата звернення: 24.05.2019). – Назва з екрана. – Мова укр.

10. Національний музей бджільництва України [Електронний ресурс] // Перше екскурсійне бюро. – Електронний текст. – Режим доступу: <http://www.primetour.ua/uk/excursions/museum/Muzey-pchelovodstva.html>, вільний (дата звернення: 2018). – Назва з екрана. – Мова укр.

11. Національний науково-природничий музей НАН України [Електронний ресурс] // Офіційна сторінка Facebook. – Електронний текст. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/NationalMuseumofNaturalHistoryKyiv/>, вільний (дата звернення: 31.10.2013). – Назва з екрана. – Мова укр.

12. Океанариум «Морская сказка» [Електронний ресурс] // Planet of Hotels. – Електронний текст. – Режим доступа: <https://planetofhotels.com/ukraina/kyiv/oceanarium-morskaya-skazka>, свободный (дата обращения: 2013-2019). – Название с экрана. – Яз. рус.

13. Океанаріум «Морська казка» [Електронний ресурс] // Офіційний сайт океанаріуму «Морська казка» – Електронний текст. – Режим доступу: <http://oceanarium.kiev.ua/ua/>, вільний (дата звернення: 2018). – Назва з екрана. – Мова укр.

*За додатковою інформацією
звертайтеся до бібліотеки!*